

Vraag en antwoord document aansluitend op de online interesse-bijeenkomst van 4 maart 2026

Voorbehoud

Tijdens en na de online interessebijeenkomst, zijn meerdere vragen ten aanzien het IPCEI AI traject gesteld. Hieronder staat een overzicht van deze vragen, inclusief beantwoording ervan. Deze antwoorden zijn in nauw overleg tussen EZK en RVO tot stand gekomen op basis van beschikbare gegevens en kennis op het moment van opstelling. Hoewel gestreefd is naar accurate en betrouwbare informatie, heeft geen juridische toetsing plaatsgevonden. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de verstrekte antwoorden of informatie.

Indien u uw vraag hieronder niet terugziet of er additionele vragen zijn, kunt u per mail contact met ons opnemen via: ipcei-ai@rvo.nl

Matchmaking

1. Europa is zich al volop aan het organiseren met het koppelen van projecten en veel lidstaten hebben al middelen toegezegd, waardoor projecten gekoppeld kunnen gaan worden. Hoe gaat Nederland deze achterstand inlopen?

2. NL is wat later ingestapt in het IPCEI-proces en willen graag zekerstellen dat we nog voldoende kansen hebben om sterke internationale partners te vinden. Welke extra ondersteuning of faciliteiten voorzien jullie om dit proces te helpen?

Antwoord op vraag 1 en 2:

Meerder deelnemende lidstaten zijn inderdaad al verder in het IPCEI AI proces dan Nederland op dit moment is. De reden hiervoor is dat pas met de totstandkoming van het kabinet Jetten overgegaan kon worden tot publicatie van de interessepeiling. Het matchmakingproces voor Nederlandse geïnteresseerden zal daarom vooral digitaal verlopen, via een speciaal samenwerkingsplatform dat door de coördinerende lidstaat (Duitsland) is opgezet voor dit doel. EZK en RVO samen zullen het proces zo goed mogelijke faciliteren voor Nederlandse geïnteresseerden. Overigens is ook voor geïnteresseerde partijen uit andere lidstaten dit digitale platform het voornaamste samenwerkingsmechanisme. We verwachten dan ook niet dat de Nederlandse belangstellenden bijzonder achtergesteld zijn ten opzichte van het bredere deelnemersveld.

Daarnaast wordt op 20 maart een vrij toegankelijk internationaal evenement in Rotterdam georganiseerd in het kader van het IPCEI CIS. Tijdens dit event worden specifieke break-out sessies georganiseerd waarin de IPCEI-AI nader toegelicht wordt en geïnteresseerde partijen met elkaar in contact kunnen komen. Informatie over dit evenement is hier te vinden: <https://www.8ra-annual-summit2026.nl/home/>

3. Dienen individuele geïnteresseerden als organisatie eerst een eigen projectplan in te dienen voordat partijen kunnen deelnemen aan de matchmaking?

4. Hoe gaat het verder ná de interessepeiling? Zal er dan nog ruimte zijn om voorstellen te bundelen, of consortia nog aan te passen of moeten de consortia bij de interessepeiling al gevormd zijn?

Antwoord vraag 3 en 4:

Een projectplan in reactie op de interessepeiling kan worden ingediend door een individueel bedrijf of door een consortium. Op basis van deze projectplannen kunnen bedrijven in de internationale matchmaking samenwerking aangaan met partijen die een soortgelijke ambitie kennen.

Het in reactie op de interessepeiling ingediende plan kan nog aanzienlijk kan worden aangepast wanneer wordt ingeschreven op een uiteindelijke subsidieregeling. In deze eventuele vervolgfase kan een aangepast plan door een consortium in plaats van een individuele deelnemer worden ingediend. Let wel, óf wordt overgegaan tot publicatie van een subsidieregeling wordt mede bepaald op basis van de resultaten van de interessepeiling).

Samenhang

5. Wat is de samenhang van de IPCEI AI met de AI (giga) fabrieken?

Het IPCEI-instrument is complementair aan Europese en nationale initiatieven zoals de AI (giga)fabrieken. Tegelijkertijd zijn dit verschillende Europese initiatieven, met eigen procedures en processen. Zo is het bijvoorbeeld niet mogelijk om via IPCEI AI een aanvraag te doen voor de realisatie van een AI-(giga)fabriek vallend onder de EuroHPC JU.

6. Hoe bouwt de IPCEI AI voort op de IPCEI CIS en vertaalt deze samenhang zich in randvoorwaarden voor potentiële deelnemers aan IPCEI AI?

Het IPCEI AI draagt net als het IPCEI Cloud Infrastructure and Services (CIS) bij aan de ontwikkeling van Europese digitale ecosystemen. Binnen het IPCEI CIS wordt al door een grote hoeveelheid aan Europese partijen samengewerkt aan een Europees innovatie-ecosysteem rond een multi-cloud. Het kan tot aanbeveling strekken als geïnteresseerde partijen hierop voortbouwen. Op dit moment is overigens nog geen uitsluitel te geven over welke selectiecriteria zullen worden opgenomen in een eventuele nationale subsidieregeling als tot publicatie hiervan wordt overgegaan. Het ligt wel in de lijn der verwachtingen dat de IPCEI AI projecten die een duidelijk samenhang hebben met IPCEI CIS daar ook op aanhaken. De resultaten van beide IPCEI-projecten komen uiteindelijk ook onder de 8RA paraplu te hangen.

Vergelijkbare relatie geldt voor overige IPCEI's, zoals de IPCEI AST.

Voorwaarden

7. Geldt de eis dat deelnemende partijen zelf ook investeren in hun projecten ook voor not-for-profit organisaties als stichtingen of coöperaties? Of enkel voor bedrijven met een winstoogmerk?

Voor alle deelnemers gelden dezelfde voorwaarden. Het doel van het IPCEI-instrument is dat concrete producten/diensten ontwikkeld gaan worden. Voor een deel van de ontwikkeling en/of uitrol kan subsidie worden versterkt onder de AGVV of de IPCEI-communicatie. Dit betekent dat projecten in alle gevallen een grote eigen contributie moeten leveren, deze kan bij deelname van een consortium wel over de deelnemende partijen gespreid worden. Ook de doelstelling van het IPCEI AI is uiteindelijk de realisatie van producten en diensten voor de markt.

8. Wat zijn de mogelijkheden voor pre-seed-phase startups die nog geen mogelijkheden hebben voor in-cash/in-kind matching?

Nederland heeft vooral interesse in voorstellen van consortia, zodat startups en andere kleine partijen ook kunnen deelnemen. Daarbij blijft het essentieel dat zelf voldoende middelen worden ingebracht.

9. Is het gunstig voor consortia als de hoofdaanvrager een Nederlandse organisatie is met vestigingen in EU?

De aanvrager voor de Nederlandse interessepeiling moet in ieder geval in Nederland gevestigd zijn. Alle activiteiten moeten in principe in de EU plaatsvinden. EU-vestigingen kunnen ook relevant zijn voor de versterking van de IPCEI. Overigens heeft de commissie wel aangegeven dat samenwerking van verschillende organisatie onderdelen uit verschillende landen niet gezien wordt als samenwerking binnen de IPCEI, maar als reguliere bedrijfsvoering.

10. Is het gunstig voor het consortium als er (semi-)overheid deelneemt?

Doelstelling van het IPCEI AI is uiteindelijk de oplevering van producten of diensten voor de markt. Ook overheden kunnen als afnemer op deze markt actief zijn. In welke mate deelname van een (semi-) overheid gunstig is, hangt af van de aard van het project.

11. Zijn er formele regels die bepalen dat consortiumpartners gevestigd moeten zijn in landen waar een EOI (Expression of Interest)-proces is opengesteld, of kunnen bedrijven uit andere lidstaten ook deelnemen?

Vooralsnog is dit inderdaad het geval. Lidstaten dienen partijen voor de matchmaking aan te dragen. Indien een lidstaat niet deelneemt in het IPCEI AI, is deze voordracht niet mogelijk. Daarbij geldt dat afhankelijk van het gebruikte steunkader (IPCEI Communicatie of AGVV) er strenge eisen of minder strenge eisen aan samenwerkingen gesteld worden. Op dit moment zijn 15 EU landen betrokken bij de opzet van deze IPCEI met deze landen dient de samenwerking te worden vormgegeven. Hier kunnen nog steeds landen aan worden toegevoegd.

12. Zijn er eisen gesteld aan het eigenaarschap van bedrijven die willen deelnemen aan het IPCEI AI?

Een IPCEI is een voor Europa belangrijk project en is daarmee specifiek bedoeld voor deelname door Europese bedrijven. Verder moeten de projecten zonder enige twijfel, dus 100% voldoen aan alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving in de Europese Unie.

13. Zouden er ook consortia gevormd kunnen worden met partijen uit meerdere lidstaten onder hetzelfde projectplan en begroting (met eventueel aparte landelijke subsidie-instrumenten)?

Ja, dit is theoretisch mogelijk. Uitwerking hiervan kan echter lastig zijn omdat iedere lidstaat het project, en eventuele wijzigingen in een later stadium, moet goedkeuren. Daarbij kunnen lidstaten hun beoordeling niet laten afhangen van het oordeel van andere lidstaten. Het moet dan ook duidelijk zijn welke partij welke concrete activiteiten uitvoert en kosten maakt. Deze systematiek is vergelijkbaar met bijvoorbeeld Eureka projecten. Uiteraard dient er binnen het geheel van het IPCEI AI in ieder geval sprake te zijn van internationale samenwerking.

14. Hoe verhouden de deelnemer rollen vanuit het IPCEI-CIS (direct / indirect) zich tot de rollen die worden geschetst voor het IPCEI-AI (direct, associate etc). En heeft dit ook impact op de controle vorm-regime (via EU / of via RVO).

De rollen zijn vergelijkbaar en hebben te maken met de omvang van het deelproject. De rol van geassocieerde partner in het IPCEI AI is goed vergelijkbaar met de rol van indirecte partner in IPCEI CIS. Steun aan geassocieerde partners valt onder de AGVV en steun aan directe partners valt onder de IPCEI Communicatie). De toetsing vindt conform de bijbehorende voorwaarden plaats. Aan de rapportage over het IPCEI AI dragen zowel directe als geassocieerde partners bij, aangezien sprake is van een geïntegreerd project.

15. Is de IPCEI AI ook opportuun voor overheden?

Nee, overheden kunnen niet zelfstandig meedoen. IPCEI gaat over staatsteun en is bedoeld voor bedrijven met als doel de oplevering van producten of diensten voor de markt. De realisatie hiervan kan in samenwerking met bijvoorbeeld kennisinstellingen. Deelname van overheden lijkt vooralsnog alleen passend ter ondersteuning van een use-case en/of pilot.

16. Kun je ook als consortium deelnemen of moet iedere organisatie los deelnemen?

Beiden opties zijn mogelijk, zie ook antwoord op vraag 4.

17. Hoe zien jullie de rol voor kennisinstellingen? Kunnen kennisinstellingen lead van consortium zijn?

Ja, dat is mogelijk. Bijvoorbeeld als penvoerder. Let wel op: het zwaartepunt van een project moet wel liggen bij bedrijven.

18. In hoeverre gaat de OIM-toets een rol spelen bij de ontvankelijkheidscriteria voor een aanvraag?

Bij het verstrekken van staatssteun wordt deze toets altijd uitgevoerd. Bij de interessepeiling is dit nog niet aan de orde.

Financiering

19. Kunnen jullie aangeven wanneer de financieringskaders worden verwacht?

20. Kunnen jullie nog een keer toelichten over de tijdslijnen voor het start van Call for Proposals, wanneer die uiterlijk ingediend moeten zijn en wanneer NL een selectie maakt?

Antwoord op vraag 19 en 20:

Nee, op dit moment is nog geen zicht op de tijdslijn voor nationale subsidieregeling. De subsidieregeling (Call for Proposals) kan pas uitgezet worden wanneer financiering beschikbaar is gesteld door het kabinet.

21. Zou het mogelijk zijn om een project voor IPCEI AI te combineren met andere financieringsinstrumenten (bijv. Horizon Europe, ITEA4)?

Ja, dit is mogelijk. Wel maakt dit de aanvraag zeer complex en wordt het dus afgeraden. Zo is het in veel gevallen niet toegestaan dezelfde activiteiten dubbel te financieren of wordt bij de regeling aangegeven dat geen subsidie gestapeld mag worden. Daarnaast zijn er grenzen aan de maximale staatsteun die versterkt mag worden.

22. Is het noodzakelijk om bij optie 3 (revolverende financiering) ook als een consortia in te schrijven?

Dit is niet noodzakelijk.

23. In hoeverre moet de cofinanciering duidelijk zijn in de indiening van de interessepeiling?

De interessepeiling bevindt zich aan het begin van projectontwikkeling. In de Europese matchmaking kan door nieuwe samenwerkingen het project qua werkzaamheden nog wijzingen. De cofinanciering hoeft daarom nog niet geheel vastgelegd te zijn. Wel dient al een realistisch beeld geven te worden van de kosten en financiering van het project in voorgenumen samenstelling.

Call for Proposals

24. Hoe bepalend zal de interessepeiling zijn? Wordt dat een eerste afval-moment of kunnen partijen die dan niet goed gescoord hebben of wellicht niet eens hebben meegedaan toch wel later meedoen in de Call for Proposals?

Partijen moeten hebben deelgenomen aan de interessepeiling om mee te mogen doen aan de internationale matchmaking en de nationale oproep op basis van de subsidieregeling.

RVO en EZK geven partijen die deelnemen aan de interessepeiling een advies over hun kansrijkheid voor een succesvol matchmakingproces en inclusie in de gehele IPCEI AI om in aanmerking te komen voor de subsidie. Uiteindelijk is het aan de bedrijven en consortia zelf om te besluiten of zij deelnemen. Voor het bedrijfsleven is deelname sowieso waardevol vanwege de internationale contacten en andere positieve spillovers die uit het IPCEI kunnen voortvloeien, zoals samenwerkingen onder andere internationale regelingen.

25. Zal Nederland net zoals in de IPCEI-CIS werken met Consortia bij de Call for Proposals, of kunnen organisaties zich ook als enige partij aanmelden?

Ja, ook nu ligt de voorkeur bij consortia. Indieningen als enige partij worden niet op voorhand uitgesloten. Zie ook eerdere vragen en antwoorden.

26. Heeft EZK/RVO de ambitie om in elke projectcategorie minstens één voorstel te gunnen, of zal dat afhankelijk zijn van de voorstellen?

Dit is afhankelijk van de voorstellen. Gezien de strakke tijdsplanning is de verwachting dat Nederlandse partijen vooral als geassocieerde partners aan het IPCEI AI zullen deelnemen. Daarnaast is vooralsnog geen voorkeur voor deelname aan een specifiek deel van de IPCEI AI waardeketen.